

Høgskulen
på Vestlandet

BACHELOROPPGAVE

Menns opplevelser av partnervold

Men's experiences of partner violence

Andrea Løkamoen Voldseth

Kandidatnummer: 408

Bachelor i sosialt arbeid

Fakultet for helse og sosialvitenskap

Institutt for velferd og deltaking

Antall ord: 10 940 (alternativ B)

Innleveringsdato: 29.05.2020

Jeg bekrefter at arbeidet er selvstendig utarbeidet, og at referanser/kildehenvisninger til alle kilder som er brukt i arbeidet er oppgitt, jf. Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, § 12-1.

Abstract

This study explores men's experiences of partner violence in heterosexual relationships. It illustrates the mental and the physical violence brought upon them by their female partners. The purpose of this study is to illuminate the consequences of the violence, and what kind of violence men are exposed to by women. This study is a literature review and is based on previous interview research of men, who has been exposed to intimate partner violence. I have used three previous studies, two from Norway and one from Italy. The results show that the consequences of the violence causes physical injuries and mental health problems. Several men end up being isolated. The psychological violence is experienced as worse than the physical. The main finding is that these men worry about not being believed if they say they are being subjected to violence. They also do not want to be referred to as victims of violence. I illuminate the results by different understandings of masculinities, and the question about differences in male and female violence. The knowledge from this study is relevant to social workers, especially to those working in shelters or child- and family protection.

Innholdsfortegnelse

Abstract	2
1.0 Bakgrunn for valg av tema	5
2.0 Vold	5
2.1 Hva er vold?	6
2.2 Partnervold	6
2.3 Problematisering av statistikk på området	7
2.4 Menn og maskuliniteter	8
2.5 Partnervold mot kvinner og menn - to ulike fenomen?.....	9
3.0 Metodebeskrivelse:	10
3.1 Litteraturstudie.....	11
3.2 Søkeprosess	11
3.3 Presentasjon av forskningsbidragene	12
4.0 Resultat	13
4.1 Fysisk vold	14
4.1.1 Redd for å dø?	15
4.2 Psykisk vold.....	16
4.2.1 Sjalousi	16
4.2.2 Økonomi.....	16
4.2.3 Kontrollerende atferd og isolasjon.....	17
4.2.4 Hun beskylder han for vold	18
4.3 Seksuell vold.....	19
4.4 Materiell vold.....	19
4.5 Latent vold	20
4.6 Voldens utvikling og mennenes refleksjoner rundt volden.....	20
4.7 Ikke ofre	22
5.0 Konsekvenser av volden	22
5.1 Hvorfor dro de ikke tidligere?.....	23
5.2 Slår han tilbake?.....	24
5.3 Vanskelig å bli trodd	25
6.0 Diskusjon	26
6.1 Kan kjærlighet gjøre blind? – Vanskelig å bryte ut.....	27
6.1.1 Alle tror på det kvinnen sier.....	27
6.2 Ønsker ikke fremstå som offer	28
6.3 Mørketall om psykisk vold mot menn	29
6.4 Hvordan kan vi forstå kvinners vold mot mannlige partnere?.....	30
6.5 Undertrykkelse av følelser	31

6.6 Menns maskulinitet i dagens samfunn knyttet til partnervold	31
7.0 Konklusjon	32
Litteraturliste.....	34
Vedlegg	

1.0 Bakgrunn for valg av tema

Partnervold forbinder kanskje mange med en kvinne med blått øye, hovne lepper og en voldelig mann. Det finnes langt fler dokumentarer og avisoppslag om utsatte kvinner, enn utsatte menn. Det er også forsket mer på kvinner som lever under partnervold. Jeg har interessert meg for partnervold i lenger tid. Selv har jeg blitt utsatt for partnervold og det er heller ikke uvanlig. Noe som er litt mer uvanlig er å høre om menn som blir utsatt for partnervold av kvinner. Min studie handler om partnervoldsutsatte menn fordi jeg syns det er interessant å få mer kunnskap om hvordan menn opplever partnervold. Jeg ville også unngå å skrive om kvinners opplevelse for å unngå fellen med å kun finne opplevelser som ligner mine egne, altså «før-dommer» (Jacobsen, 2017, s. 64).

Gjennom utdanningen har jeg erfart at det har vært lite fokus på partnervold. I samfunnet generelt har det vært lite fokus på partnervold mot menn, men vi begynner å åpne øynene mer for at menn også blir utsatt for vold av kvinner. Dette syns jeg er bra og viktig. Temaet er viktig for sosionomer fordi vi kan møte partnervoldsutsatte menn på f. eks. krisesenter og barne-og familievern, også i NAV og psykiatriske institusjoner.

Dette er en litteraturstudie og oppgaven er bygd opp som følgende: I kapittel 2 presenterer jeg måter å forstå vold på og maskuliniteter. I kapittel 3 presenterer jeg metode, fremgangsmåte og forskningsbidragene. I kapittel 4 og 5 presenterer jeg resultatene. I kapittel 6 drøfter jeg funnene mine opp mot de ulike voldsforståelsene og maskuliniteter. Avslutningsvis i kapittel 7 kommer konklusjonen der jeg setter mine funn opp mot sosialt arbeid.

Hensikten med denne studien er å belyse hva slags vold menn utsettes for av kvinnelig partner, hvordan de opplever volden og konsekvensene av å leve i et slikt forhold. Min problemstilling blir derfor: Hvordan opplever menn fysisk og psykisk vold fra kvinnelig partner?

2.0 Vold

I dette kapittelet vil jeg presentere hva jeg forstår med vold og partnervold, problematisering av partnervoldsstatistikk og noen ulike forståelser som er i bruk blant forskere på området.

2.1 Hva er vold?

Isdal (2000) definerer vold slik: «Vold er enhver handling rettet mot en annen person, som gjennom at handling skader, smerter, skremmer eller krenker, får den andre personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutter å gjøre noe vedkommende vil» (Isdal, 2000, s. 36). Det finns ulike former for vold. Jeg skal kort legge frem Isdals forklaring av de ulike typene av vold.

Fysisk vold har et vidt spekter. Det er alt fra å holde, dytte, riste og klype, til å slå, sparke, bruke stikkvåpen, slagvåpen eller skytevåpen. *Psykisk vold* kan deles opp i ulike typer; direkte trussel, indirekte trussel, degraderende og ydmykende atferd, kontrollerende atferd, utagerende sjalusi, isolering og emosjonell vold. *Seksuell vold* er seksuelt press, tvang til å gjøre seksuelle handlinger, seksuell trakassering og krenkelse, press til seksualitet og opp til voldtekt. *Materiell vold* er handlinger mot gjenstander som kan oppleves som skremmende. *Latent vold* er risiko for ny vold. Risiko for ny vold styrer da alt offeret gjør og foretar seg (Isdal, 2000, s. 43-67).

Isdal beskriver at vold opprettholder eller skaper maktforskjeller. Den som har mest makt har større sjanse for å utøve vold, både samfunnsmessig og i familier. Jo større maktforskjeller, jo mer vold. Vold kommer oftest ut et annet sted enn der den kom fra, og kommer ofte ut der det er trygt, som f.eks. innenfor familien (Isdal, 2000, s. 76-82).

2.2 Partnervold

Partnervold er vold mellom to som er i forhold, enten de er gift, samboere eller kjærester. Det er langt mer forsket på hvordan kvinner opplever partnervold av menn, enn hvordan menn opplever partnervold av kvinner. Krisesenter ble i utgangspunktet grunnlagt for kvinner, og det er først i senere tid det har kommet krisesenter for menn. I 2010 ble det lovpålagt at menn skal ha tilbud om krisesenter. Etter det har antall menn på krisesenter økt betydelig. I 2017 bodde det totalt 132 menn fordelt på 26 krisesenter, med 181 opphold totalt (Bufdir, 2017).

Partnervold kan deles opp i to kategorier. Den ene kategorien kalles for *episodisk partnervold*, der det oppstår vold under krangel. Slik vold har ingen klar kjønnsprofil og ofte er begge partene i forholdet aggressive. Det handler om mindre alvorlig vold som f.eks. dytting,

klyping eller ørefiker. Den andre kategorien kalles for *intim terror*, der den ene partneren, i tillegg til psykisk og fysisk vold, anvender en rekke ulike undertrykkelsesstrategier for å oppnå makt og kontroll over den andre. Det kan være blant annet å nekte partneren å gå ut og kontrollere hva partneren gjør til enhver tid. Denne typen vold har en tendens til å eskalere over tid (Pape & Stefansen, 2006, s. 213).

Mange som utsettes for vold fra partner skjønner ikke at de har blitt utsatt for vold, eller klarer ikke snakke om handlingene som vold. Særlig intim terror vil føre til at den voldsutsatte mister seg selv og oppfatter volden som et normalt fenomen (Grøvdal & Jonassen, 2015, s. 63-64). Bjerkeseth (2010) sin masteravhandling handler om menn som blir utsatt for partnervold av kvinner, og hun beskriver ulike teoretiske perspektiver på voldens normaliseringsprosesser. Hun refererer til Eva Lundgren (2004) som hevder at kvinner som lever i mishandlingsforhold etterhvert normaliserer volden, slik at den oppleves som en normal del av forholdet. Lundgren (2004) har blitt kritisert for dette. Kritikere mener at ingen kvinner i dag ser på det som normalt å bli utsatt for vold. Andre teoretikere stiller seg mellom Lundgren og kritikerne. De enig i at det finnes grenseforskyvninger innenfor den voldspregede relasjonen, samtidig er de enig i at kvinner ikke vil oppleve vold som normalt (Bjerkeseth, 2010, s. 44).

2.3 Problematisering av statistikk på området

Flere forhold tilsier at statistikk rundt partnervold kan være misvisende. Lien og Lorentzen (2019) har sett på flere nordiske tverrsnittstudier som viser at både kvinner og menn er utsatt for partnervold. Statistikkene varierer mellom de ulike studiene. Lien og Lorentzen antar at dette kan skyldes variasjoner i voldsdefinisjonene gjennom spørreundersøkelsene. Det er ofte vist at flere kvinner enn menn blir utsatt for alvorlig fysisk partnervold. Når det gjelder mindre alvorlig fysisk vold er kjønnsforskjellene betydelig mindre. Psykisk vold blir både menn og kvinner utsatt for av partneren sin, spesielt ulike former for kontrollerende atferd. Menn blir særlig rammet av psykisk vold, og det er derfor viktig at studier som inkluderer partnervold mot menn inkluderer psykisk vold (Lien & Lorentzen. 2019, s. 28). Flere kvinner betegner den psykiske volden som verre og mer belastende enn den fysiske (Lynum, 2014, s. 91). Det er rimelig å anta at marginaliserte grupper som rusavhengige, kriminelle, psykisk

syke og hjemløse er underrepresentert i landsdekkende undersøkelser. Kliniske studier viser at disse gruppene er spesielt utsatt for vold (Lien & Lorentzen, 2019, s. 22, 28).

Grøvdal og Jonassen (2015) viser at menn som er utsatt for partnervold prøver lenge å fikse opp i det selv før de ber om hjelp. Menn føler på at de må være «mann nok» til å håndtere volden fra partneren og er redd for å ikke bli trodd om de forteller hvordan de har det. Både kvinner og menn ønsker å fremstilles som oppegående, reflekterte mennesker som tar fornuftige valg. Å bli i et forhold som er preget av partnervold kan fremstå som det motsatte av reflektert og fornuftig, noe som kan bli en psykisk påkjenning (Grøvdal & Jonassen, 2015, s. 9-10).

2.4 Menn og maskuliniteter

Sammen med kvinnebevegelsens vekst på 1970-tallet vokste det mannsgrupper og mansorganisasjoner som satte et kritisk fokus på mansrollen. Det gikk mest ut på sympati for kvinners kamp for frihet. Parallelt med dette forsterket menn undertrykkelsen av sine følelser (Lorentzen, 2006, s. 122). Homofobi og homoangst var vesentlige årsaker til dette, da menn var redd for å oppføre seg feminint og bli stemplet som homofil. I 1977 i Tyskland kom det viktigste bidraget til forskning om menn, der en forsker studerte tyske frikorpsmedlemmers fantasier om kvinner og egen kropp. Den viser et skremmende bilde av en ekstrem selvforståelse av menn basert på selvregulerende teknikker som skal vaske den mannlige kroppen ren for det feminine og mulige psykiske forstyrrelser. Målet var å se på kroppen som en maskin og den fikk sin verdi og tilfredstillelse i krig (Lorentzen, 2006, s. 122-123). I tidligere tider, som i antikken og romantikken, kunne menn gråte fritt og uhemmet. Mot slutten av 1800-tallet var det umulig for menn å felle en tåre.

Emosjonalitetsreguleringen som kom frem sammen med det borgerlige samfunnet satt opp en grense mellom mannlighetsidealer og fri utfoldelse av grunnleggende følelser. Kroppen og følelsene skulle disiplineres og undertrykkes, og dette henger også igjen i dag, bevisst eller ubevisst (Lorentzen, 2006, s. 134).

Det blir gradvis tydelig for forskere at maskuliniteter må omtales i flertall, for å markere menns ulikheter og mulige interessekonflikter. Menn over hele verden representerer ikke én form for maskulinitet. Det er store forskjeller mellom ulike kulturer. Maskulinitet er et

relasjonelt begrep og kan brukes uavhengig av kjønn (Lorentzen, 2006, s. 126). I Amerika oppdaget Kimmel (1996), som er en av de fremste mannsforskerne i verden, to vesentlige funn som henger nøye sammen. Han har studert middelklasse menn fra 1776 og frem til 1990-tallet. Det ene funnet er at mannligheten i mindre grad befestes gjennom begjæret etter å dominere og ha makt, men i større grad gjennom angsten for å bli dominert og herset med. Det andre funnet er at mannligheten også dannes i relasjoner mellom menn, som mellom menn og kvinner. Kimmel viser også at menn er redd for å være annerledes, og derfor er tilpasningsdyktige når det gjelder å strekke seg mot et ideal (Lorentzen, 2006, s. 132).

2.5 Partnervold mot kvinner og menn - to ulike fenomen?

Etter 1970-tallet, under den moderne kvinnebevegelsen, ble det fremhevet at menn utøvde vold mot kvinner. Det viste seg å være et stort samfunnsproblem som fant sted på tvers av sosiale skillelinjer. De teoretiske forståelsene av studiene viste at den private volden hang sammen med mannssamfunnets generelle undertrykkelse av kvinner. Samtidig som den feministiske tradisjonen vokste var det forskere som studerte vold i nære relasjoner, der vold ble utøvd fra både menn og kvinner, og så på den interne dynamikken i parrelasjoner (Pape & Stefansen, 2006, s. 207).

Det har oppstått ulike bilder av partnervold som fenomen, og det uttrykkes ved ulike definisjoner av begreper som «partnervold» og «kvinnemishandling». Dette har resultert i ulike konklusjoner til omfanget av slik vold. Begrepene «partnervold» og «samlivsvold» har blitt kritisert av feministiske forskere fordi de mener den skjuler voldens kjønnede karakter. Kvinner blir som oftest rammet og tar mer fysisk skade av det, enn menn. Slike synspunkter har også fått kritikk, for om vi kun bruker begreper som «kvinnemishandling» blir perspektivet snevret inn til at det kun er menn som er voldelige mot kvinner og barn, og vold mot menn blir skjøvet ut i mørket som et ikke-eksisterende fenomen (Pape & Stefansen, 2006, s. 208-209). Skjørten (1994) hevder at vold mot menn og kvinner må behandles som to ulike fenomen. Menn har mer fysisk styrke enn kvinner og oppnår dermed mer makt. Kvinner har lettere for å innordne seg partnerens behov, i større grad enn menn, for å unngå fler voldshandlinger. Like voldshandlinger blir dermed oppfattet ulikt avhengig om man er mann eller kvinne (Skjørten, 1994, s. 127-129).

I kjønnsnøytral voldsforskning er et ofte brukt spørsmålsbatteri Conflict Tactics Scale (CTS). Instrumentet kartlegger hvor mange ganger både kvinner og menn bruker ulike voldsstrategier i parforhold. Resultatene viser ofte at kvinner og menn blir utsatt for like mye vold. Feministiske kritikere av denne metoden mener undersøkelsen ikke fanger opp voldens kontekst, motiver og konsekvenser, og peker på at kvinner blir hardest rammet. De hevder også at kvinner som lever i et voldelig parforhold ikke svarer på undersøkelsen fordi de vegrer seg for det. Kritikere mener derfor at CTS- baserte studier er misvisende (Pape & Stefansen, 2006, s. 213)

Tradisjonelt har kvinner og menn inntatt ulike roller i parforhold. Kvinner er som regel mer ekspressive enn menn og stiller ofte større krav til forholdet. Flere forskere har vist at kvinner søker mer bekreftelse på seg selv, mens menn er mer opptatt å bevare en følelse av selvstendighet og autonomi. I tidligere studier har det kommet frem at kvinner utøver vold mot partneren sin når hun har en følelse av å bli oversett og opplevelse av emosjonell distanse, og bruker vold for å oppnå en reaksjon. Pape og Stefansen (2006) tror det hører sammen med fortellingen om at kvinners voldsbruk ikke anses som like alvorlig som menns. I noen sammenhenger forventes det kanskje også at kvinner skal utøve vold, om partneren f.eks har vært utro. En slik forventning eksisterer antakelig ikke hos menn. Tvert imot kan det å anvende vold mot kvinner representere et brudd med moderne maskulintetskonstruksjoner (Pape og Stefansen, 2006, s. 215).

3.0 Metodebeskrivelse:

Jeg bestemte meg tidlig for dette temaet, og valgte å søke bredt etter kunnskap om menn som er utsatt for partnervold. I utgangspunktet bestemte jeg meg for å bruke intervju som metode for å samle inn data. Jeg slet med å rekruttere informanter, og merket at tiden ikke ville strekke til om jeg skulle rekke å bli ferdig. Perioden for denne bacheloroppgaven er såpass kort, derfor gikk jeg over til litteraturstudie. Jeg ønsket å finne litteratur der andre forskere har intervjuet menn om partnervold fra kvinner og deres opplevelse av det. Jeg deltok på et søkekurs gjennom Høgskolen på Vestlandet, slik at jeg lettere kunne finne litteratur i ulike databaser.

3.1 Litteraturstudie

Jeg hadde litt utfordringer med å finne litteratur jeg kunne bruke som data. I ulike søk i forskjellige databaser fant jeg langt mer forskning på kvinner som blir utsatt for vold og forskning på hvorfor menn er voldelige i forhold, enn voldsutsatte menn. Flere av forskningsartiklene jeg fant om menn (og kvinner) som ble utsatt for vold av partner var kvantitative undersøkelser (Jacobsen, 2017, s. 65) om hvor mange som har sagt de har blitt slått og lignende, via spørreundersøkelser. Kriteriene mine til data i denne litteraturstudien var at mennene selv skulle beskrive hendelser og opplevelser fra partnervold, helst gjennom intervju.

Mine *inklusionskriterier* til denne litteraturstudien er at den skal handle om utsatte menn og at volden blir utøvd av kvinner. De ulike formene for vold er enten fysisk og psykisk vold, seksuell vold, materiell vold og latent vold. Forskningen jeg finner må være kvalitativ forskning (Jacobsen 2017. s. 56), og må være utgitt etter 2010. Kvalitetsvurderingen av forskningsbidragene må være fagfellevurdert og ha et publiseringsnivå på 1 eller 2.

Eksklusjonskriteriene mine er utsatte kvinner, menn som blir utsatt for vold av andre menn, barn, kvantitativ forskning og forskning utgitt før 2010.

3.2 Søkeprosess

Jeg startet med å søke i Oria med søkeordene som ligger i vedlegg 1. Der fant jeg Fjell (2013) som har intervjuet partnervoldsutsatte menn i Norge. Jeg fant også en studie der forskerne har intervjuet voldsutsatte menn i Italia, skrevet av Entilli og Cipolletta (2016). Videre valgte å se på hvem som hadde sitert Fjell via Google Scholar. Det var 13 publikasjoner som hadde sitert den. Der fant jeg en studie om partnervold mot menn, skrevet av Lien og Lorentzen (2019). Denne fant jeg også senere i Oria ved å bruke søkeordene i vedlegg 1.

På noen av søkeordene brukte jeg kombinasjonsord som «AND» og «OR». Det gjorde jeg når jeg ønsket å ha et avgrenset søk som ga meg litteratur hvor begge søkeordene er med: f.eks. «intimate partner violence» AND «men». Jeg brukte kombinasjonsordet «OR» om jeg ønsket litteratur som ga meg treff på det ene søkeordet eller det andre. F.eks. «partnervold» OR «partner violence». Jeg begrenset også noen av søkene mine ved å kun vise litteratur som

hadde engelsk, norsk, dansk og svensk språk, og begrenset årstall på noen av søkene fra 2000/2010 til nåværende dato.

Det første jeg gjorde etter et søk var å lese gjennom overskrifter for å skille ut det som ikke var relevant for min studie. Jeg leste sammendraget av forskningen jeg fant for å skille ut de som ikke svarte på mine inklusjonskriterier. Etter 14 leste sammendrag satt jeg igjen med 3 forskningsbidrag. Jeg synes det var lite og begynte å søke på nett etter ulike rapporter og annen litteratur. Da fant jeg en masteroppgave om menn som ble utsatt for vold fra kvinner og et par rapporter om menn på krisesenter og partnervold generelt. Disse sjekket jeg opp via nettsiden til NSD (Norsk Senter for forskningsdata) for å sjekke om forskningsbidragene hadde publiseringsnivå 1 eller 2. Det var de ikke, derfor ekskluderte jeg dem. Noen blir brukt til teori og drøfting. I ettertid tenker jeg at jeg kunne gjort mer for å få hjelp til å finne relevante forskningsbidrag med tanke på at jeg slet litt med å finne relevante treff selv. Likevel fant jeg gode kvalitative studier som handlet om menn som ble utsatt for partnervold av kvinner.

3.3 Presentasjon av forskningsbidragene

Tove Ingebjørg Fjell 2013, *Den usynliggjorte volden: Om menn som utsettes for partnervold fra kvinner (Norge).*

Denne boken er basert på kvalitative intervju med 11 menn fra byer og bygder i Sør-Norge. Mennene lever eller har levd i heteroseksuelle parrelasjoner. To av mennene var partnere med kvinner fra et annet europeisk land, og en av mennene var partner med en kvinne fra et ikke-europeisk land. Alderen på mennene strekker seg fra 20-årene til 60-årene. Det var flest menn i 40-års alderen. Ti av mennene hadde på intervjutidspunktet avsluttet ekteskapet/samboerskapet, mens én av informantene levde fortsatt med partneren. Fjell rekrutterte informantene via en annonse på *Reform – ressurscenter for menns* nettsider, der nesten alle informantene tok kontakt etter å ha lest annonsen. En av mennene tok kontakt etter at prosjektet ble presentert i mediene. Noen av informantene har hun intervjuet i deres hjem, på kontor eller nøytralt offentlig sted, og noen har blitt intervjuet over telefon. Intervjuene er gjort i perioden november 2009 til mars 2013 (Fjell, 2013, s. 35-36).

Marianne Inéz Lien og Jørgen Lorentzen 2019: *Men's Experience of Intimate Partner Violence* (Norge).

Denne boken er basert på kvalitative dybdeintervju med totalt 28 menn i Norge. Intervjuene er gjort fra mars til august 2016. Fire menn ble rekruttert gjennom kollegaer av forskerne som kjente menn som hadde blitt utsatt for partnervold. De rekrutterte 5 informanter gjennom sosiale medier. Alle disse 9 mennene var heterofile etnisk norske menn mellom 28-66 år. Noen av mennene hadde kone/samboer fra et annet land. De rekrutterte 9 menn som har brukt krisesenter i Norge der 6 av disse hadde innvandrerbakgrunn. 3 av de 9 mennene hadde likekjønnet partnerskap. De rekrutterte også 10 menn til intervju om å ha vært utsatt for vold og overgrep som barn, alle var etnisk norske. Jeg har valgt å utelukke intervjuene der det ikke er partnervold fra en kvinne. Alle intervjuene ble gjort ansikt til ansikt, de fleste på kontor eller krisesenter.

Lorenza Entilli og Sabrina Ciolletta 2016: *When the woman gets violent: the construction of domestic abuse experience from heterosexual men's perspective* (Italia).

Denne artikkelen er basert på kvalitative pre-strukturerte intervju (Jacobsen, 2010). De intervjuet 20 menn fra ulike italienske regioner med ulik bakgrunn og sosioøkonomisk status. Alderen på deltakerne varierte fra slutten av 20-årene til slutten av 60-årene. 10 av deltakerne var i forholdet eller hadde avsluttet forholdet for under et år siden. 10 hadde avsluttet forholdet for mer enn et år siden. Alle mennene var heteroseksuelle. Mennene ble rekruttert gjennom sosiale medier, radiosendinger og publikasjoner fra oktober 2014 til mars 2015. Intervjuene ble gjort gjennom Skype for å la menn fra ulike regioner delta.

4.0 Resultat

Mennene som er informanter i forskningsbidragene har flere ulike opplevelser av å leve i et forhold med vold fra kvinner. Konsekvensene av volden er også ulike. Det er heller ikke slik at en form for vold utelukker andre typer vold. Noen ble utsatt for flere typer vold.

Det er viktig å få frem at resultatene i denne oppgaven ikke representerer alle menns opplevelse av partnervold, og et kvalitativt utvalg vil aldri være representativt statistisk (Fjell, 2013, s. 36). Deltakerne i forskningsbidragene har fortalt sin opplevelse av volden, og vi kan

ikke vite helt sikkert hva som *egentlig* skjedde. Ingen av forskerne har snakket med informantenes kvinner for å høre deres versjon (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016). Jeg bruker to norske og en italiensk studie. Det er rimelig å anta at kulturforskjeller mellom kjønnsroller i de to landene har betydning for resultatene som kommer frem. Jeg har likevel valgt vekk å kommentere dette, og prioriterer andre analytiske temaer enn forskjeller mellom land.

4.1 Fysisk vold

Det kom frem i alle forskningsbidragene at noen av mennene i utvalgene ble utsatt for fysisk vold. Noen i mildere grad, andre i alvorlig grad med høyt skadepotensiale (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016). I Fjell (2013) kommer det frem at flere har blitt utsatt for fysisk vold av ulik grad. Audun var i et forhold preget av psykisk vold, men ble også utsatt for fysisk vold ved et par anledninger. Et eksempel på dette er etter en krangel om pengebruk på kjøkkenet der også barna var til stede:

Jeg hadde avsluttet med å svare nei til å bruke flere penger og snudde ryggen til og gikk derfra. Da så jeg på ansiktsuttrykkene til barna at noe skjedde. Så snudde jeg meg. Og da smalt det. Da hadde hun tatt toppen av en ildfast form på 20x30 centimeter og slo meg rett ned, kløyvde over øyet, så blodet sprutet ut over barna. Det jeg skulle gjort, var å gå på legevakten og fått det registrert (Fjell, 2013, s. 68).

Et annet eksempel fra samme studie er Eivind som våknet opp av at han ble våt. Konen sto over han og helte en flaske sprit i sengen, fiklet med en lighter og skulle sette fyr på han. Han sprang ut døren og løp til et hotell som ikke var langt fra feriestedet de oppholdt seg på. Eivind beskriver denne hendelsen som det verste han hadde opplevd i ekteskapet (Fjell, 2013, s. 74).

I Lien og Lorentzen (2019) kommer det frem at over halvparten av mennene ble utsatt for fysisk vold der det var fare for alvorlig skade. En slet med livstruende skader og trengte omfattende behandling. To av mennene ble utsatt for mildere former for fysisk vold, og de andre mennene fikk harde objekter kastet på dem, ble dyttet, slått, klort eller sparket.

I Entilli og Cipolletta (2016) ble menn utsatt for fysisk vold i ulik grad. Noen av kvinnene hadde tendenser til å utøve vold når det ikke var fare for at mannen ville ta igjen. Eksempler på dette var å kaste tunge gjenstander eller bruke skarpe kniver, angripe mennene når de sov, bruke en tredjepart, eller nærvær med barn. Nærvær med barn var mest brukt. Her er et sitat som eksempel:

The presence of the baby automatically inhibited everything. I don't know if she used it consciously. I mean, when the baby was born, at night, she used to take her to bed to feed her and then started insulting me... maybe she knew that I wouldn't have laid a finger on her...I don't know (Entilli & Cipolletta, 2016, s 8).

Fra samme studie opplever en mann fysisk vold mens forbipasserende så på:

She started hitting me wildly and when I bent over to protect myself from her punches, she grabbed my hair, dragged me, I think she also kneed me in the stomach, something like that. All the people passing by were watching but couldn't tell if it was necessary to intervene because if it had been the man attacking a woman they would have intervened but here, they couldn't say if I was being attacked by a fool or if she was defending herself ... all these ambiguous situations in which no one (laughs) intervened to help me (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 7).

4.1.1 Redd for å dø?

I Fjell (2013) var mennene aldri redd for å dø av de fysiske angrepene, selv om noen ble utsatt for grov vold. De levde ikke i dødsangst, men mennene opplevde emosjonell angst som kommer av den psykiske volden (Fjell, 2013, s. 139). I Entilli & Cipolletta (2016) kommer det ikke frem om noen av mennene levde i frykt for å dø. Beskrivelsene deres rundt den fysiske volden ser ut til å bekrefte at de ikke levde i dødsangst, til tross for at noen av mennene ble utsatt for grov vold. I Lien og Lorentzen (2019) kommer det frem at flere menn fryktet for livet eller ønsket å dø (Lien & Lorentzen, 2019, s. 85).

4.2 Psykisk vold

I alle studiene er det er den psykiske volden som er dominerende, og det kommer frem at mennene opplever den psykiske volden som verst (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016). Informantene i Fjell (2013) mener at den grove volden er lettere å forholde seg til enn den psykiske volden. Psykisk vold kan være lite synlig og vag, men fysisk vold er synlig, gjenkjennelig og lett å ta avstand fra (Fjell, 2013, s. 68-69).

4.2.1 Sjalusi

Deltakerne i den italienske studien identifiserte behovet for kontroll som hovedårsaken til vold fra partnerne. Alle kvinnene delte en felles usikkerhet og ekstrem sjalusi (Entilli & Cipolletta, 2016, s 7). I de andre studiene er det flere eksempler på kontrollerende atferd grunnet sjalusi. Et eksempel er en kvinne som anklager mannen for å være utro og for å se på andre kvinner (Lien & Lorentzen, 2019, s. 57). Et annet eksempel er Audun som ble truet med skilsmisse om han hadde kontakt med barndomsvenninnen. Audun følte han ikke hadde noe annet valg enn å kutte kontakten med barndomsvenninnen. Konen ville ikke at han skulle ha kontakt med noen andre kvinner (Fjell, 2013, s. 52).

I to av studiene kommer det frem at partneren ikke ønsker at mannen skal ha kontakt med barn fra tidligere forhold (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019). Det fremstår i forskningsbidragene som at dette kan være grunnet sjalusi.

4.2.2 Økonomi

I to av studiene kommer det frem at noen kvinner kontrollerer mannens økonomi. Mennene som ble utsatt for dette hadde redusert eller ingen økonomisk frihet (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019). Et eksempel fra Lien og Lorentzen er en mann, Deo, som kom til Norge for å gifte seg med en kvinne fra samme hjemland, der konen sammen med familien har diskutert hva Deo skal bruke pengene sine på:

They want to look at my finances, it's horrible. It's sad. My dad has never looked at them. Friends of hers have also done that. I don't like to live because ... my wife knows how much I

earn and how [much] I send home. My wife knows everything. I often showed my wife my account and she knows how [much] money I send. I don't have any secrets, none (Lien & Lorentzen, 2019, s. 62).

Økonomi ble brukt som psykisk vold gjennom ydmykelse i den italienske studien, der kvinnen hadde tendenser til å ydmyke mannens yrke eller økonomi. Det kommer ikke frem at noen av kvinnene ville kontrollere økonomien (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 7).

4.2.3 Kontrollerende atferd og isolasjon

I forskningsbidragene kommer det frem flere ulike typer av kontrollerende atferd som kvinnene bruker for å kontrollere partneren. I Fjell (2013) forteller en mann at han ble vekt flere ganger på natten uten grunn, og han kunne våkne av at han frøs fordi kona hadde fjernet dynen. Fra samme studie nekter en kvinne mannen å spise det han vil. Han får ikke ta av hennes pålegg og han må kjøpe eget pålegg selv. Hun sier også at hun skal bestemme hva som er på hennes kjøkken og kaster maten han kjøper (Fjell, 2013, s. 53).

I to av studiene kommer det frem at en kvinne ble gravid for at de skal bli sammen igjen eller akkurat da mannen har tenkt å forlate kvinnen (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 8; Lien & Lorentzen, 2019 s. 52).

I Lien og Lorentzen (2019) opplevde Deo også kontrollerende atferd, og konen truet ofte med å sende han tilbake til hjemlandet:

She travels back to our home country, but I'm not allowed to go out or visit friends. It's not allowed. She is strict. She can travel. But I cannot go out and she wants me to tell her who I've talked to and who I've called. When get our pay at work we get together and go for a beer, I don't drink. I went once, but my wife wouldn't let me go the next time. I'm just at home, I can't do anything, I clean the house and clear the snow and go to work. No fresh air (Lien & Lorentzen, 2019, s. 62).

I alle studiene finner jeg eksempler på at mannen blir isolert fra venner og familie ved at kvinnen nekter mannen å ha kontakt med dem, og/eller manipulerer han til å tro at ingen liker

han (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016). Det er gjentakende i mennenes historier at kvinnen snakker stygt om mannens familie. Et eksempel er at kvinnen bruker hans etternavn, og hans mors fornavn som skjellsord. Hun skal også truet mannen med skilsmisse om han snakket med familien sin (Fjell, 2013, s. 48).

I alle studiene føler mennene skam og ønsker å holde volden skjult. En forteller at han holdt volden skjult av kjærlighet og av hensyn til kvinnens integritet (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016). Et sitat fra den italienske studien viser hvordan en mann opplevde veien mot isolasjon:

The systematic humiliation was very painful. As the years passed, I couldn't realize... (cries) I couldn't speak up or say anything, I just shut myself in my world and ... I couldn't...I wouldn't go out anymore, I had abandoned all my friends [...] all the colleagues...she once made a scene at work and I was so ashamed and ... I had them all removed [the colleagues] from my contacts (cries). No one was left (Entilli & Cipolletta, 2016, s 8).

4.2.4 Hun beskylder han for vold

I Lien og Lorentzen (2019) opplevde Fredrik at konen truet med å fortelle andre at han har slått henne, om han går fra henne (Lien & Lorentzen, 2019, s. 68). Det er også to menn som har veldig like historier om at kvinnen beskylder mannen for å være voldelig. De løper ut på gaten og roper at de blir slått. En av mennene forteller:

Yes. She's yelled and screamed and then tried to run outside. She knows how I feel about the neighbours—like what they might think or believe. You can see for yourself if she comes running out screaming—who's fault is everybody going to think it is? Mine, of course, so I'm left sitting there and everybody thinks it's me who's ... and she knows that because I've told her and that's why she keeps rushing out randomly, again and again (Lien & Lorentzen, 2019, s. 69).

Peter, som opplevde omtrent det samme, beskriver opplevelsen av det slik: “(...) lots of neighbours don't understand of course, because they think: he's a foreigner and he's violent” (Lien & Lorentzen, 2019, s. 69).

I Fjell (2013) kommer det frem en historie der kvinnen ringte til moren sin og skrek at hun måtte ringe politiet fordi eks-mannen prøvde å drepe henne. Politiet kom og skjønnte at kvinnen hadde satt opp en scene da mannen satt ute på trappen, og kvinnen var inne og skrek. Hendelsen skjedde etter samlivsbrudd (Fjell, 2013, s. 98).

I to av studiene har kvinnen anmeldt, og truet med å anmelde, mannen for incest eller pedofile handlinger med egne barn. Etter hva mennene forteller er dette ren løgn, og kun for å ødelegge mannen (Fjell, 2013; Entilli & Cipolletta, 2016).

4.3 Seksuell vold

I to av forskningsbidragene kommer seksuell vold frem (Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016). Fredrik har blitt seksuelt misbrukt som barn og kona brukte dette som middel for å undertrykke han:

I felt like a shit, and that I was never good enough. I felt like that throughout the relationship. She compared me to my mates, saying that they probably had a stronger sex drive than me. ... Because I'd been abused, and I'd had lots of partners before her, she reckoned I should be grateful that anyone wanted me (Lien & Lorentzen, 2019, s. 57).

Hun anklaget han også for å se på andre kvinner. Hun trodde det var noe galt med han siden han alltid prøvde å få oppmerksomhet fra andre. Hun kastet våte håndklær i fjeset hans, ødela ting og kastet kniver, men likevel for Fredrik var det den seksuelle trakasseringen og latterliggjøringen av han som far og partner som var det verste (Lien & Lorentzen, 2019, s. 57). I Entilli og Cipolletta (2016) opplever noen menn ydmykelse av seksuelle prestasjoner. Ingen har blitt utsatt for makt for å oppnå samleie (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 8).

4.4 Materiell vold

I Lien og Lorentzen (2019) kuttet Peters kone opp sofaen med kniv og satt merker etter kniven på stueveggen. Hun skadet også seg selv og ødela hans gjenstander. Han forklarer opplevelsen slik: «She provokes me something rotten. It's like she wants to drive me to

breaking point” (Lien & Lorentzen, 2019, s. 54). I Fjell (2013) ser vi flere eksempler på at kvinner ødelegger eiendeler til mennene som er viktige for dem, som f.eks. briller, datamaskin, viktige dokumenter eller sletter dataspill (Fjell, 2013, s. 44-45). I studien fra Italia kommer det ikke frem situasjoner der kvinnene bruker kun materiell vold (Entilli & Cipolletta, 2016).

4.5 Latent vold

I alle studiene opplever mennene latent vold som påvirker hva mennene gjør. En beskrivelse fra Entilli og Cipolletta (2016) viser at deltakerne som for det meste ble utsatt for psykisk vold hadde en følelse av å stadig gå på eggeskall, og alltid være våken for neste aggressive episode:

You go to sleep thinking: “my gosh, she's going to wake up and wake me up pointing a knife at my neck”. And this (laughs), I mean, more than...this affects me more than the broken finger, that's the point (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 8-9).

I Lien og Lorentzen (2019) kunne Tom merke at noe lå i luften. Han prøvde å ikke si eller gjøre noe som kunne irritere henne:

When the vacuum cleaner began to go at least once a day and there was lots of unnecessary house cleaning. Then I knew something was in the air. Perhaps the cleaning was a way of channeling her anger, I don't know. But I learned to see the signs. The intense gaze and dark eyes. Then she'd close in on herself. Nothing but commands came out [of her]. Then she'd start slamming the doors (Lien & Lorentzen, 2019, s. 53).

I Fjell (2013) sin studie hadde han som ble vekt flere ganger på natten en strategi ved å sovne så tidlig som mulig, slik at han fikk mest mulig søvn før hun vekket han (Fjell, 2013, s. 53).

4.6 Voldens utvikling og mennenes refleksjoner rundt volden

I Fjell (2013) forteller noen menn at den første volden startet med å bli slått med flat hånd, og med tiden utviklet det seg til knyttneveslag og spark. Steinar forteller at han og samboeren

hadde det veldig fint sammen, men det snudde brått. Han visste aldri når det kom flere utbrudd av sinne og raseri. Han fortalte henne at han synes det er ubehagelig å bli slått, men fikk til svar at det var fullt fortjent, og om han gjorde noe dumt igjen ville han «få seg en på kjeften». Eksempelet han kommer med var at samboeren ikke ønsket å være med på tur, så de avtalte at han og barnet skulle dra alene og komme igjen kvelden dagen etter. Dagen etter ringte hun hysterisk og sa de måtte komme hjem tidligere. De reiste hjem, hun var rasende og slo han i ansiktet flere ganger. Han tror at den situasjonen var preget av at hun savnet barnet, men vet ikke alltid hvorfor volden oppstod. Steinar tror meningen var å bryte han ned (Fjell, 2013, s. 66). Erik, fra samme studie, mener kona slo fordi han ikke alltid fulgte hennes ordre. Kona sa at Erik måtte gjøre jobbene hun selv synes var ubehagelige, og om han ikke gjorde det, så slo hun (Fjell, 2013, s. 65).

I Lien og Lorentzen (2019) forteller Tom at det tok lang tid før han skjønnte at partneren var voldelig. Han visste at det var noe galt da de flyttet sammen. Hun nektet barna fra hans tidligere forhold å komme på besøk, og fjernet hans eiendeler uten å si noe. Han ble paranoid av at ting forsvant og det tok tid før han skjønnte at det var henne som sto bak (Lien & Lorentzen, 2019, s. 52). Filip fra samme studie beskriver at eks-kona var godt likt, hadde stort nettverk og var en ressurssterk kvinne. Tidlig i forholdet merket han at hun kunne være aggressiv, men han var veldig forelsket i henne og ønsket at de skulle få det bra sammen. Problemene forverret seg etter to-tre år og etter deres første barn ble født. Filip tror hun fikk et kick av å se han såret, og at hun likte det. Hun dro ofte ut for å treffe andre menn og ble borte hele natten. Når hun kom hjem fortalte hun alt hun hadde gjort, noe som gjorde han vondt (Lien & Lorentzen, 2019, s. 55-56).

Harald skjønnte tidlig at kona hadde psykiske problemer. De var i et forhold i 15 år, og han ble ofte utsatt for fysisk vold. Hun skadet også seg selv. Han sier han var klar over at hun trengte behandling, men trodde at om han elsket henne nok ville det bli bedre. Episodene med selvskading og dramatisk oppførsel ble hyppigere da de flyttet sammen, og han forklarer det startet med at hun mistet kontrollen over seg selv. Hun ble diagnostisert bipolar før samlivsbruddet (Lien & Lorentzen, 2019, s. 51).

I Entilli og Cipolletta (2019) fremsto kvinnene som svake og trengte beskyttelse fra mannen i begynnelsen. Like etter dukket det opp kontrollerende oppførsel. Under graviditet oppsto det mer vold. Mennene ser på kvinnens personlighetstrekk og tror at volden kommer fra sjalusi

eller en følelse av underlegenhet. Noen kvinner hadde også traumer fra barndommen, og andre hadde tidligere vært i et forhold der de ble utsatt for vold. Mennene tror det kan være årsaker til at kvinnen selv er voldelig (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 7-9).

4.7 Ikke ofre

I forskningsbidragene har mennene vanskeligheter med å identifisere seg som voldsofre. De aller fleste mennene brukte lang tid på å innse at de ble utsatt for vold, og i noen tilfeller tok det over 20 år før mennene valgte å gjøre noe med det. De fleste mennene fryktet heller ikke den fysiske volden, og hadde tro på sin egen styrke om de skulle bli nødt til å forsvare seg (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016).

I Fjell (2013) er det viktig for noen av mennene å ikke bli omtalt som voldsofre. En av mennene sa han ikke ønsket å være med i undersøkelsen om han ble omtalt som offer. Han har lest tidligere om vold mot menn og irritert seg over at menn ble omtalt som ofre for vold (Fjell, 2013, s. 71).

5.0 Konsekvenser av volden

Det kommer frem i alle studiene at noen av deltakerne fikk helsemessige konsekvenser av å leve i et forhold preget av vold. Det som gjentar seg i alle er angst, depresjon og isolasjon. Av den fysiske volden endte noen menn på sykehus eller legevakt (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016). I Entilli og Cipolletta (2016) var de vanligste konsekvensene høyt angstnivå, betennelse i urinveiene, sykdom i lever, mage og erektil dysfunksjon. I Lien og Lorentzen (2019) var det tre menn som slet med angst i flere år etter forholdet tok slutt. En av de var i psykoterapi i flere år, og han følte sinne og fortvilelse over at så mange år var ødelagt på grunn av volden han ble utsatt for. Han hadde fått ny kone på intervjuetidspunktet, og sier han føler en trang til å flykte når hun kiler eller berører han med lange negler. Han har også blitt diagnostisert med posttraumatisk stress. En annen mann fikk depresjon og fikk psykologisk hjelp til å takle samvær med sønnen sin. Han fortalte at han ble utslitt av å treffe sin eks-kone fordi han hele tiden måtte bruke energi på å tilfredsstille henne som hadde en kontrollerende og trakasserende oppførsel (Lien & Lorentzen, 2019, s. 84).

I Entilli og Cipolletta (2016) hadde mennene sterke følelser av tilbaketrukkethet, maktløshet og følelsesmessig nød. Mennene følte at de hadde falt i en strategisk felle satt av kvinner som de beskrev som «ikke helt klare i sitt sinn» (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 11). Noe som er gjentakende av menns beskrivelse av hvordan det var å leve med partneren, er metaforer som «fengsel», «felle», «spiral of pain», «galskap», «sykdom», «manipulering», «surrealistisk», «fjernt fra virkeligheten» og «leve i en boble» (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016). I alle studiene kommer det også frem at noen menn prøvde, eller tenkte på, å ta sitt eget liv (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016).

5.1 Hvorfor dro de ikke tidligere?

I alle forskningsbidragene er trusler relevant for hvorfor mennene ble værende i forholdet over flere år. Noen av kvinnene truet med å ta selvmord om mannen gikk fra henne, eller truet med å sabotere mennenes kontakt med barna. Sistnevnte var en høy faktor for at de ble værende. Noen av mennene ønsket å bo sammen med barna for å beskytte dem fra de voldelige angrepene fra mor. Fler av mennene har i ettertid lurt på hvorfor de ikke satt grenser tidligere. Noen av mennene ble også værende i forholdet i flere år fordi de var glad i partneren sin og håpet på at det skulle bli bedre (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016).

I Lien og Lorentzen (2019) gir mennene uttrykk for en vilje til å forstå partnerne sine og viste dem omsorg og kjærlighet. Når de ble spurt om de meldte fra om volden til politiet svarte flere at de ikke ønsket å utsette partnerne sine for konsekvensene av det. En av mennene sier: “if I report her violence it will cause her problems and have consequences for her later in her work” (Lien & Lorentzen, 2019, s. 74-75).

I Entilli og Cipolletta (2016) ser noen av mennene på hver voldsepisode som en egen isolert hendelse. Etter volden ba kona vanligvis om unnskyldning og lovte at det ikke skulle skje igjen. Mennene ble overbevist om muligheten for endring på grunn av deres forpliktelse. Det var først når kvinnen begynte å bruke vold mot barna, eller at de oppdaget et utenomekteskapelig forhold, at mannen tok grep og kom seg ut av forholdet (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 9).

5.2 Slår han tilbake?

Det kommer frem i Fjell (2013) at noen har brukt voldelig motstand, men kun for å hindre partneren i å skade dem. Noen svært få av mennene har tatt igjen, for det har vært vanskelig å holde seg. Et eksempel er Pål som ruset seg sammen med partneren. Pål klarte å slutte med rus, men hun fortsatte. Etter en krangel om rus hentet hun en brødkniv og kom etter han. Da tok han tak i hånden hennes, fikk vekk kniven og «gikk på henne». Pål beskriver:

Men vi snakker ikke om at jeg satt meg oppå henne og slo løs på hodet hennes til hun fikk kraniebrudd. Det var et par ... ørefiker. For rett og slett å markere at ... dette kan jeg ikke akseptere (Fjell, 2013, s. 77).

I Lien og Lorentzen (2019) har ingen av mennene startet bruken av fysisk vold. Noen har uttrykket seg muntlig, holdt kvinnen nede eller sparket i selvforsvar. I alle forskningsbidragene kommer det frem at mennene er redd for å ta igjen på kvinnene, i frykt for å sette merker på henne eller å bli feilaktig tatt av politiet (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016). En av mennene sier: «En mann som slår, har ikke en sjanse, verken hos politi eller i en rettsak» (Fjell, 2013, s. 78).

I Lien og Lorentzen (2019) forteller en mann at han var livredd for å finne seg selv i en situasjon der han ville reagere på partnerens vold og havne på forsiden av lokalavisen som en «kone-banker» eller morder. Flertallet i Lien og Lorentzen (2019) sier at de aktivt har distansert seg fra å utøve vold generelt, og at de har blitt oppdratt til å tro at menn ikke skal slå kvinner. Mennene ser på det som et uttrykk for styrke å ikke slå tilbake. Et sitat fra Jon er eksempel på dette: “I did not experience that it [not responding violently] threatened my identity as a man, because I think it’s more manly not to hit”. Et annet eksempel fra Harald: “I’ve never identified myself with ‘macho ideals’ and I do not hit women” (Lien & Lorentzen, 2019, s. 67).

De fleste mennene i Entilli og Cipolletta (2016) beskrev seg som ansvarlige for sine partnere, engasjerte seg i en omsorgsfull rolle og viste høy toleranse for fysiske angrep. Selv de mennene som ikke så på seg selv som robuste mener det er en styrke å ha selvkontroll, og at det er kvinnene som er svake som utøver vold. En av mennene sier:

In my experience, domestic violence is not the violence of the bad guy towards the victim, rather the violence of the weak, of the person who feels vulnerable, towards the individual perceived as strong (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 7).

5.3 Vanskelig å bli trodd

I alle studiene kommer det frem at mennene er redd for å ikke bli trodd om de forteller hvordan de har det, eller søker hjelp. Mennene er også redd for falske beskyldninger om at de er voldelige. Kvinnene bruker dette mot dem i flere av historiene til mennene i de ulike forskningsbidragene. Mennene har opplevd at hjelpeapparatet, familie og venner ofte tror på det kvinnene forteller (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta 2016).

I Fjell (2013) kommer det frem at mennene som har barn med kvinnen blir utsatt for psykisk og fysisk vold etter samlivsbrudd. Det oppstår uenigheter angående samvær med barna. De fleste opplever psykisk vold ved at eks-partneren skjeller ut mennene på gaten, sprer rykter eller anmelder dem. Ryktene og anmeldelsene, ifølge mennene, er falske og et uttrykk for hevn. Når konfliktnivået eskalerer kobles barne- og familievern inn. Mennene har hatt flest negative opplevelser med disse. Et eksempel på det er Steinar, som opplevde at han ikke ble sett eller trodd i ekteskapsmeglingen. Han hadde skader etter slag i ansiktet i noen av samtalen. Når forholdet tok slutt og paret var i samtale angående samvær med barna, sa han i fra til megleren om volden. Hun hadde svart han «det var vel ikke *så* ille» og hadde flere ganger sagt hun ikke trodde på han i flere sammenhenger. Heldigvis var det en annen på familievernkontoret som trodde på han. Steinar sier at det vondeste var å ikke bli trodd på (Fjell, 2013, s. 104).

I Lien og Lorentzen (2019) opplevde Deo og Peter at kvinnen løp ut på gaten og ropte at mannen slo dem. Begge uttrykker hvor vanskelig det er å få noen til å tro på dem. Arild fra samme studie opplevde at kona kom hjem fra byen en kveld med halve ansiktet sitt forslått. Hun fortalte at hun hadde sklidd på isen på veien hjem. Hun hadde store blåmerker i flere uker. Etter forholdet tok slutt fortalte hun kollegaene sine at Arild hadde banket henne i årevis, og henviste til blåmerkene (Lien & Lorentzen, 2019, s. 69). Mennene opplever at kvinnen inntar en stilling som gir dem troverdighet i barne- og familietjenester og at det er lett

for dem å omvende mannen til voldsutøveren. Filip beskriver en hendelse i samtale med barnevernet etter at eks-konen kastet den yngste sønnen deres ut i den kalde kulden:

Yes. She sat there and said: “Yes, but what mother could do something like that to her children?” It was a rhetorical question of course. Who was going to believe that she could subject her husband and children to psychological abuse? (Lien & Lorentzen, 2019, s. 68).

I Entilli og Cipolletta (2016) blir en mann latterliggjort på legevakten. Han kommer inn med fysiske skader i ansiktet. Han sier: “I heard a nurse that said: “Are we done?” His colleague: “no, looks like there's a last one”. “What for?” “It's that dumbass who got battered by his wife”. The guy burst out laughing (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 9)”.

I Lien og Lorentzen (2019) kommer det også frem at noen av kvinnene hadde høy status, var utadvendte og godt likte av andre. Mennene sier ingen ville tro dem om de fortalte hvordan de egentlig var (Lien & Lorentzen, 2019).

6.0 Diskusjon

I dramafilmer og TV-serier ser vi ofte at kvinner slår menn med flat hånd eller forlater restauranten ved å helle vinglasset over mannen. Det er nok få som reagerer ved å se filmer som viser slike scener. Derimot om vi ser en film der en mann slår kvinnen, kan vi kanskje ta hendene til hodet og tenke «stakkars dame», fordi det er ikke greit at menn slår kvinner. Kanskje det ligger noe i det også, for om en kvinne slår en mann med knyttneven vil nok ikke mannen få noe alvorlig skade. Derimot om en mann slår en kvinne med knyttneven, kan det føre til mer alvorlig skade, med tanke på at menn er fysisk sterkere enn kvinner. Det er nok også derfor forskere er uenig med begrepsbruk når det gjelder partnervold, fordi feministiske forskere mener begrepet partnervold skjuler voldens kjønne karakter (Pape & Stefansen, s. 208-209). Pape og Stefansen konkluderer med at vi har en forventning til at kvinner kan utøve vold om de føler seg sveket, mens om menn utøver vold kan det representere et brudd med moderne maskulinitetskonstruksjoner (Pape & Stefansen, 2006, s. 215). Skjørten (1994) mener også at styrkeforskjellene gjør det er rimelig å behandle vold mot kvinner og menn som to ulike fenomen på grunn av konsekvensforskjeller (Skjørten, 1994, s. 127).

6.1 Kan kjærlighet gjøre blind? – Vanskelig å bryte ut

Resultatene i denne studien viser at det tok lang tid for mennene å komme seg ut av forholdet. Noen brukte over tjue år og én av mennene var i forholdet med kvinnen under intervjutidspunktet (Fjell, 2013, s. 35). Flere menn uttrykker kjærlighet for kvinnene og håper de skal få det fint sammen. Noen menn så på hver voldshendelse som isolert fra hverandre, og når kvinnen ba om unnskyldning hadde de tro på endring (Entilli & Cipolletta, 2016, s. 9). Det kan tyde på at man kan bli «blind av kjærlighet», også fordi den psykiske volden er vanskelig å oppdage (Fjell, 2013, s. 69). Sannsynligvis er det også gode dager i partnerskapet, noe som kan øke håpet om bedring.

Flere menn i studiene følte skam og ønsket å skjule volden (Fjell, 2013, Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016). Det kan antas at om noen prøver å komme seg ut ved å fortelle andre om situasjonen, blir skammen forsterket om de i ettertid går tilbake til voldsutøveren. Dette kan knyttes opp til teorien om at mennesker ønsker å fremstilles som fornuftig og reflekterte, men å bli i et forhold preget av vold kan fremstå som det motsatte, noe som blir en psykisk påkjenning (Grøvdal & Jonassen, 2015).

En viktig faktor for at mennene blir værende i forholdet er at de er redd for hva som vil skje med barna. Flere menn ønsket å bo med kvinnen for å beskytte barna mot vold, eller av frykten for å miste kontakten. Kjærligheten for barna var viktig, men den kan ha gitt skylapper for andre løsninger som ville vært bedre for dem selv og barna. Samtidig må dette også ses i sammenheng med at mennene har mottatt ulike trusler og er redd for å ikke bli trodd (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016).

6.1.1 Alle tror på det kvinnen sier

Mennene i studien er redd for å ikke bli trodd om de forteller om volden, noe kvinner mindre sannsynlig opplever. Det fremstår som en viktig grunn for at menn ikke søker hjelp eller går ut av forholdet (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016). Siden kvinnebevegelsen på 1970-tallet har det blitt lagt fokus på voldsutsatte kvinner. Teoretisk har vold mot kvinner ofte blitt forstått i sammenheng med den generelle kvinneundertrykkelsen (Pape & Stefansen, 2006, s. 208). I befolkningen kan dette ha skapt bilder av at alle menn er

potensielle kvinnemishandlere og at vi ubevisst eller bevisst ofte tror på kvinnen. Det er trolig ikke uvanlig at menn frykter rettsak etter samlivsbrudd om foreldreansvar eller samvær, fordi de er redd kvinners forklaring i retten blir lagt mer vekt på enn deres, nettopp fordi de er kvinner. I Fjell (2013) uttrykker mennene at alle tror på det kvinnen sier (Fjell, 2013, s. 104). Mennene i studien er også redd for å sette merker på kvinnen, og slår derfor ikke tilbake når kvinnen utøver fysisk vold. En mann sier «en mann som slår, har ikke en sjanse, verken hos politi eller i en rettsak» (Fjell, 2013, s. 78). Dette kan tyde på at befolkningen generelt er mer på kvinners lag. Mennene frykter kanskje at samfunnet ikke er villig til å tro at kvinnen hovedsakelig er voldsutøveren i parrelasjonen.

6.2 Ønsker ikke fremstå som offer

I forskningsbidragene kommer det frem at flere menn ikke ønsker å bli omtalt som et voldsoffer (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016). Man kan forstå dette ut fra at mange voldsofre ikke skjønner de har blitt utsatt for vold, eller ikke klarer å snakke om handlingene som vold (Grøvdal & Jonassen, 2015, s. 63). Mennene i studien bruker metaforer på opplevelsene sine av volden, som f.eks. «fengsel» eller «spiral of pain», og definerer ikke opplevelsene som vold. Dette kan også knyttes opp mot maskulinitet. Forskning har vist at mannlighet innebærer frykt for å bli dominert og herset med, og at menn kan være redd for å fremstå som annerledes enn andre menn (Lorentzen, s. 132). Noen menn føler på at de må være «mann nok» til å håndtere volden selv (Grøvdal & Jonassen, 2015, s. 9), noe som kan vise at å bli omtalt som voldsoffer kan være en trussel mot deres maskulinitet.

En annen faktor for at det kan være vanskelig å definere seg som et voldsoffer er at noen kan normalisere volden (Bjerkeseth, 2010, s. 44). Noen forskere hevder at om man blir utsatt for intim terror (Pape & Stefansen, 2006, s. 213) kan man miste seg selv og oppfatte volden som et normalt fenomen (Grøvdal & Jonassen, 2015, s. 64). Flere av mennene i studien har blitt utsatt for intim terror av kvinner og beskriver at volden økte gradvis med årene. Dette kan ha ført til en grenseforskyvning innenfor den voldspregede relasjonen (Bjerkeseth, 2010, s. 44). Voldsutøveren av intim terror benytter seg gradvis av hersketeknikker som eskalerer over tid og starter gjerne med mindre alvorlig psykisk vold (Pape & Stefansen, 2006, s. 213).

Mennene i Fjell (2013) beskriver at den psykiske volden kan være vag og vanskelig å oppdage, og det kan tenkes at voldsutsatte har vanskeligheter med å definere psykisk vold som vold (Fjell, 2013, s. 68-69).

6.3 Mørketall om psykisk vold mot menn

Noen av mennene i studien har vanskeligheter med å definere volden som vold og noen kan ha oppnådd grenseforskyvninger ved å normalisere volden. Derfor kan det tenkes at det er store mørketall i kvantitative undersøkelser om partnervold. Dessuten viser resultatene i denne studien at menn opplever den psykiske volden som det verste (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019, Entilli & Cipolletta, 2016), og den type vold er vanskeligst å definere. Lien og Lorentzen (2019) påpeker at menn er særlig rammet av psykisk vold, og at det derfor er viktig at studier som inkluderer partnervold mot menn inkluderer psykisk vold (Lien & Lorentzen, 2019, s. 25). Om ikke den voldsutsatte definerer voldshendelsene som vold, vil nok ikke resultatene i undersøkelser bli korrekt (Grøvdal & Jonassen, 2015, s. 63). Ulike voldsdefinisjoner i undersøkelser kan også være en faktor for resultatforskjeller, og marginaliserte grupper som er mest utsatt for vold er sannsynligvis underrepresentert i landsdekkende undersøkelser (Lien & Lorentzen, 2019, s. 52).

Feministiske kritikere av CTS-baserte undersøkelser peker på at kvinner kan vegre seg over å delta på undersøkelser knyttet til partnervold (Pape & Stefansen, 2006, s. 213). Det kan heller ikke utelukkes at også menn kan vegre seg over å delta i slike undersøkelser, i frykt for at partneren skal finne det ut. Anerkjennelsen av å være et voldsoffer vil oppstå i deltakelse av slike undersøkelser, noe som kanskje kan true menns maskulinitet. Funnene mine i denne studien får frem at menn ikke ønsker å omtales som offer (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016). Derfor kan det tenkes at slike undersøkelser er misvisende for både kvinner og menn. Det har blitt en økning av menn på krisesenter siden det ble lovpålagt i 2010 at menn skulle ha tilbud om det, noe som også kan peke i retning om at det er fler menn enn vi tror som blir utsatt for partnervold (Bufdir, 2017).

6.4 Hvordan kan vi forstå kvinners vold mot mannlige partnere?

I denne studien er det kvinner som har makten over menn, og det er rimelig å anta at kvinnene har utfordringer med andre ting i livet. Noen har hatt en traumatisk barndom eller fortid som kan gjøre at de selv utøver vold (Bunkholdt & Kvaran, 2015, s. 156; Kirsebom, 2012, s.8). Flere av mennene i studien peker på at kvinnen har psykiske utfordringer, men noen vet ikke hvor volden kommer fra (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016). Kvinnene kan også oppleve stress eller ulike utfordringer knyttet til arbeid, familie eller andre arenaer, og frustrasjonen hun kjenner på kommer ut gjennom vold mot mannen. Isdal beskriver også at volden oftest kommer ut et annet sted enn der den kom fra, og gjerne der det er trygt (Isdal, 2000, s. 82). Når først kvinnen har oppnådd makten over mannen er det sannsynlig at mer vold vil oppstå. Flere menn i studien forteller at volden ble verre med årene og beskrev hendelser og voldsmønstre som kan ligne på intim terror (Pape & Stefansen, 2006, s. 213). Isdal peker på at større maktforskjeller fører til mer vold (Isdal, 2000, s. 79).

I eventyr og Disney-filmer ser vi at menn ofte redder kvinner i nød. Mennene i eventyrene er feilfrie. De går gjennom ild og vann for kvinnen de elsker. Dette kan ha bidratt til å gi kvinner et bilde om at de skal leve lykkelige i alle sine dager der de vil motta masse kjærlighet fra mannen. Som resultat av likestillingen har kanskje kvinner også forventinger til at mannen skal bidra med husarbeid og barneoppdragelse. Det kan tenkes at om mennene deres ikke fremstår som drømmeprens eller ikke bidrar nok hjemme, at volden vil oppstå. I forskningsbidragene kom det frem eksempler på at kona slår om mannen ikke gjør det hun ber om (Fjell, 2013, s. 65). Et eksempel kommer også frem der kvinnen viser sin aggresjon gjennom å støvsuge, noe som kan være et tegn på misnøye rundt arbeidsoppgaver i hjemmet (Lien & Lorentzen, 2019, s. 53). Teorien om at kvinner som regel stiller større krav til forholdet og utøver vold for å oppnå en reaksjon kan støtte opp under dette (Pape & Stefansen, 2006, s. 215). Det kan også hende at noen kvinner ikke forstår at de gjør noe galt ved å utøve vold mot menn. Dette kan ses i sammenheng med at Pape og Stefansen (2006) peker på at det kan forventes vold fra kvinner i noen situasjoner (Pape & Stefansen, 2006, s. 215). Det vil uansett være umulig å slå fast én teori om hvorfor kvinner er voldelig i parforhold. Det er nok flere ulike grunner. Mennene i forskningsbidragene reflekterer også rundt volden ulikt (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016).

6.5 Undertrykkelse av følelser

Ifølge Lorentzen (2006) har menns maskulinitet i historien utviklet seg fra å kunne vise følelser i romantikken til å måtte undertrykke følelser mot slutten av 1800-tallet da det borgerlige samfunnet oppstod. Undertrykkelsen av følelser ble forsterket for menn da kvinnebevegelsen tok kraft på 1970-tallet og frykten for å fremstå som feminin og homofil ble forsterket. Kroppen skulle bli sett på som en maskin som fikk verdi og tilfredsstillelse i krig (Tyskland 1977). Noen menn har tendenser til å undertrykke følelser i dag også, bevisst eller ubevisst (Lorentzen, 2006, s. 122-134). Det er kanskje ikke så rart at undertrykkelse av følelser fortsatt kan henge igjen i dag, med tanke på at foreldre fra 1800-tallet til 1970-tallet har oppdratt sønnene sine til å undertrykke følelser som f.eks. å gråte. Disse har igjen oppdratt sine barn. Dette kan hjelpe oss til å forstå at flere av mennene i forskningsbidragene til denne studien ikke ønsker å omtale seg som et offer, da dette kan være et tegn på svakhet. Lorentzen (2006) viser til Kimmel (1996) som gjennom en studie av middelklassemenn i Amerika fant at menn er redd for å være annerledes og er tilpasningsdyktige når det gjelder å strekke seg etter et ideal (Lorentzen, 2006, s. 132). Det kan tenkes at menn som blir utsatt for partnervold av kvinner er redd for å føle seg annerledes enn andre menn fordi de ikke dominerer i forholdet eller ikke fremstår som likestilte. Tvert imot blir de dominert og hersket med, noe som menn også frykter ifølge Kimmel (Lorentzen, 2006, s. 132). Det at noen menn bruker energi på å undertrykke følelsene sine kan også være en ekstra psykisk påkjenning, i tillegg til den fysiske og psykiske volden kvinnen utsetter dem for.

6.6 Menns maskulinitet i dagens samfunn knyttet til partnervold

Tidligere studier har vist at menn er tilpasningsdyktige når det gjelder å strekke seg etter idealer (Lorentzen, 2006, s. 123). Som Lorentzens historiske gjennomgang peker på forandrer maskuliniteter seg med utviklingen av samfunnet. Her tenker jeg på at noe som kan fremstå som maskulint i dag, i motsetning til tidligere, er at menn ikke skal slå kvinner. Vi ser eksempler i ulike filmer og TV-serier der kvinnen slår mannen med flat hånd etter oppdagelsen av utroskap eller andre fornærmelser, men mannen slår ikke (sjeldent) tilbake. Filmskapere produserer nok ofte filmer og serier ut fra idealer i samfunnet, og idealer kan kanskje igjen bli påvirket av filmer. Dette kan også ses i sammenheng med at Pape og Stefansen (2006) konkluderer med at menns utøvelse av vold mot kvinner vil være i strid med

moderne maskulinitetskonstruksjoner (Pape & Stefansen, 2006, s. 215). Noen av mennene i forskningsbidragene til denne studien påpeker også at de ser på det som en styrke å ikke slå tilbake, og at det krever selvkontroll. En av mennene sier at det er mandig å ikke slå kvinner (Lien & Lorentzen, 2019, s. 67). Noen menn regner kanskje med at kvinner kan utøve fysisk vold i noen sammenhenger, slik Pape og Stefansen (2006) peker på, at det finnes forventninger av at kvinner kan utøve vold i samfunnet (Pape & Stefansen, 2006, 215). Å ikke slå tilbake kan representere en maskulinitet som viser psykisk styrke i motsetning til noen menn som har større behov for å identifisere seg med «macho-idealer». Jeg ser for meg at menn som strekker seg etter en macho-maskulinitet er mindre utsatt for partnervold, men har kanskje større risiko for å være voldsutøver. Det er flere ulike former for maskuliniteter, også forskjeller i ulike kulturer (Lorentzen, 2006, s. 126).

Mennene i studien opplevde den psykiske volden gjennom kontrollerende atferd og undertrykkelsesteknikker som verst. Flere av kvinnene har oppført seg nedlatende og krenkende ovenfor mennene. De har brutt ned selvtiliten til mennene på maskuline områder som sexdrift, og omtalt dem som dårlig partner og dårlig far. Dette fremstår som svært belastende for mennene, sannsynligvis fordi det svekker mannens maskulinitet og selvbildet generelt (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016).

Fokuset på partnervold mot kvinner på verdensbasis gir også kvinnene et godt redskap til å utøve alvorlig psykisk vold mot menn. I studiene var det menn som fortalte at kvinnen kunne tilfeldig løpe ut på gaten og rope at hun ble slått, og flere menn har blitt anmeldt falskt for incest, pedofili og vold av kvinnen (Fjell, 2013; Lien & Lorentzen, 2019; Entilli & Cipolletta, 2016). Dette bør ses på som en betydelig form for psykisk overgrep mot menn, og denne strategien er kun tilgjengelig for kvinner og er basert på bredere samfunnsaksepterte fortellinger om vold i parforhold (Lien & Lorentzen, 2019, s. 70).

7.0 Konklusjon

Denne studien viser at partnervold mot menn kan redusere menns livskvalitet betraktelig. Funnene mine viser at menn kan få fysiske og psykiske helseplager av å bli utsatt for partnervold av kvinner. Flere menn utviklet psykiske problemer som angst, depresjon og noen også posttraumatisk stress. Noen har forsøkt eller tenkt på å ta sitt eget liv. Mennene i denne

studien opplever den psykiske volden som verst da den er vanskeligere å forholde seg til enn den fysiske volden. Dette mener også mennene som har blitt utsatt for grov fysisk vold.

Menn har historisk sett undertrykt følelser. Som sosialarbeidere må vi i møte med voldsutsatte menn burde være våkne for at noen menn kan minimalisere beskrivelser av følelser eller hendelser for å unngå å fremstå som et offer. Det kommer tydelig frem i resultatene at menn er redd for å ikke bli trodd. Dette er viktig som sosialarbeider å tenke på, særlig i arbeid ved krisesenter og barne- og familievern, også i NAV og psykiatriske institusjoner. I samfunnet har vi lett for å tro mer på kvinner, noe som kan komme av bildet av at kvinnen er det svakeste kjønn. I barnevernssaker kan det være tendenser, bevisst eller ubevisst, til at morsrollen blir lagt større vekt på enn farsrollen. Dette sett i lys av kvinners omsorgsevne og ulike familieroller i historisk perspektiv. Derfor er det viktig å ikke overse at kvinner kan være voldsutøveren, og være kritiske og reflekterte rundt familiesaker innenfor sosialt arbeid. Vi må også være villig til å se ting vi ikke skulle tro. Voldsutsatte må forholde seg til trusler, usikkerhet og frykt, særlig overfor hva som vil skje med barna. Sosialarbeidere må også kunne vise forståelse for ambivalente følelser hos menn (og kvinner) som har vanskeligheter med å bryte ut av en voldelig relasjon.

Litteraturliste

- Bjerkeseth, L. (2010). *Den mannlige offerrollen: En intervjustudie av menn som opplever vold fra kvinnelig partner*. Oslo: Universitetet i Oslo .
- Bufdir. (2017, Juni 20). *Menn på krisesenter*. Hentet fra Webområde for Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet:
https://bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Vold_og_overgrep_tall_og_statistikk/Krisesen_tertilbudet/Menn_pa_krisesenter/
- Bunkholdt, V., & Kvaran, I. (2015). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid* . Oslo: Gyldendal.
- Entilli, L., & Cipolletta, S. (2016, August 9). *When the woman gets violent: the construction of domestic abuse experience from heterosexual men's perspective*. Journal of Clinical Nursing.
Doi: <https://doi-org.galanga.hvl.no/10.1111/jocn.13500>
- Fjell, T. I. (2013). *Den usynliggjorte volden - Om menn som blir utsatt for partnervold fra kvinner*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Grøvdal, Y., & Jonassen, W. (2015). *Menn på krisesenter*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress a/s.
- Haaland, T., & Clausen, S.-E. (2005). *Vold i parforhold - ulike perspektiver, resultater fra den første landsdekkende undersøkelsen i Norge*. Oslo: NIBR-rapport 2005:3.
- Isdal, P. (2000). *Meningen med volden*. Oslo: Kommuneforlaget.
- Jacobsen, D. I. (2010). *Forståelse, beskrivelse og forklaring - innføring i metode for helse- og sosialfagene*. Kristiansand: Høgskoleforlaget.
- Kirsebom, B. M. (2012). *Partnervold: Skadelg i flere generasjoner*. Oslo: Univeritetet i Oslo.
- Lien, M. I., & Lorentzen, J. (2019). *Men's Experiences of Violence in Intimate Relationships. Palgrave Studies in Victims and Victimology*. Cham: Palgrave Macmillan.
Doi: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-03994-3>
- Lorentzen, J. (2006). Forkning på menn og maskuliniteter. I J. Lorentzen, & W. Mühleisen, *Kjønnforskning - en grunnbok* (s. 121-135). Oslo: Universitetsforlaget.
- Lundgren, E. (2004). *Voldens normaliseringsprosess*. Stockholm: Roks.
- Lynum, C. (2014). Psykisk vold - den usynlige volden. I K. Narud, *Vold mot kvinner* (s. 91-104). Oslo : Cappelen Damm Akademisk.
- Pape, H., & Stefansen, K. (2006). Kjønn og vold . I J. Lorentzen, & W. Mühleisen, *Kjønnforskning - en grunnbok* (s. 207-217). Oslo: Universitetsforlaget.
- Skjørten, K. (1994). *Voldsbilder i hverdagen*. Oslo: Pax Forlag.

Vedlegg

Problemstilling: Hvordan opplever menn psykisk og fysisk vold fra kvinnelig partner?

 OR	mellom ord i samme kolonne	Søkeord 1	Søkeord 2	Søkeord 3	Søkeord 4	
	Norsk	partnervold	vold mot menn	intervju	menn	
		Engelsk	partner violence/ intimate partner violence/domesti c violence	battered men/ abused men/ violence against men	interview	men

Database / søkemotor / nettsted	Søk nr.	Søkeord/ søkekombinasjoner	Antall treff (pr. ....)	Kommentarer til søk / treffliste (fyll ut etter behov)
Oria	1	Partnervold OR «vold mot partner» AND menn OR «menn utsatt»	33	Der fant jeg Fjell (2013) og brukte denne som forskningsbidrag. Kun norske søkeord.
	2	«battered men» OR «abused men» OR "vold mot menn" AND «partner violence OR partnervold	326	Avgrenset fra år. 2000-2020. Språk: engelsk eller svensk Flere av treffene handlet om voldsutsatte kvinner eller voldelige menn. Her fant jeg Entilli og Cipolletta (2016) og brukte denne som forskningsbidrag
	3	partnervold OR «intimate partner violence» AND «vold mot menn» OR "violence against men"	73	Her kan man finne Lien & Lorentzen (2019)

	4	partnervold OR «intimate relationships» AND «vold mot menn» OR "violence against men" AND Intervju OR interview	15	

Høgskulen på Vestlandet

Bacheloroppgåve

BSV5-300 Bacheloroppgåve

Predefinert informasjon

Startdato:	13-05-2020 13:17	Termin:	2020 VÅR
Slutt dato:	20-05-2020 14:00	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	Bacheloroppgåve	Studiepoeng:	15
SIS-kode:	203 BSV5-300 1 BO 2020 VÅR		
Intern sensor:	Inger Johanne Solheim		

Deltaker

Navn:	Andrea Løkamoen Voldseth
Kandidatnr.:	408
HVL-id:	573600@hvl.no

Informasjon fra deltaker

Antall ord *:	10940	Inneholder besvarelsen konfidensielt materiale?:	Nei
Egenerklæring *:	Ja		

Jeg bekrefter at jeg har ja registrert oppgavetittelen på norsk og engelsk i StudentWeb og vet at denne vil stå på vitnemålet mitt *:

Jeg godkjenner autalen om publisering av bacheloroppgaven min *

Ja

Er bacheloroppgaven skrevet som del av et større forskningsprosjekt ved HVL? *

Nei

Er bacheloroppgaven skrevet ved bedrift/virksomhet i næringsliv eller offentlig sektor? *

Nei